

YHTEISTYÖN MOOTTORITIE: KAUPUNKI, YLIOPISTO JA BUSINESS TAMPERE

Location: Virastotalo
Date: 9.4.2019
Time: 8-10
Facilitator: Kai Hämäläinen

“Yhteistyön moottoritie” - työpajan tavoitteet

1. Yhteenvedo – nykytila-analyysi – miten yhteistyö toimii nyt
2. Mitä toimenpiteitä vaaditaan?
3. Kuinka ja missä toimenpiteitä tulisi koordinoida, mikä tulisi olla Tampereen yliopiston, kaupungin ja Business Tampereen rooli. Työtavat: foorumit, työpajat, hankkeet? Yhteistyö muiden Smart Tampere teemojen kanssa

Paikalla

Carita Isomäki – Smart Tampere/ Business Tampere, viestintä
Arto Kahila - Tampereen kaupunki, asiakasrajapinta
Jarmo Lehtinen – Tampereen kaupunki
Outi Lehtinen – Tampereen kaupunki, Smart Tampere, digiohjelma
Tanja Koivumäki - Tampereen kaupunki
Nina Mustikkamäki – Tampereen kaupunki, tietoyksikkö
Outi Nokkanen – Tampereen kaupunki, tietohallinto
Elina Tervi – Tampereen kaupunki, Strategiayksikkö
Mia Vaelma – Tampereen kaupunki Smart Tampere, digiohjelma

Kai Hämäläinen – Yliopisto, yhteyspäällikkö
Ilari Karppi – Yliopisto, kaupunkitutkimus
Markus Laine – Yliopisto, kaupunkikehitys
Pasi Vakaslahti – Yliopisto, yhteistyö- ja yhteiskehittämispalvelut
Sonja Viljanen – Yliopisto, tutkimusavustaja

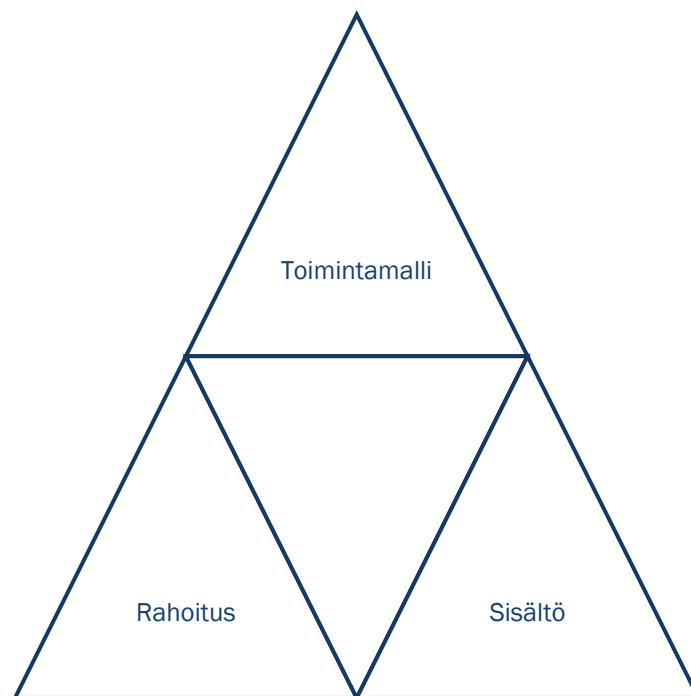
Yhteenveto työpajasta

Yhteenveto nykytilasta

- Yhteistyö pistemäistä, sattumanvaraista ja kahdenvälistä, usein henkilökohtaisiin kontakteihin perustuvaa
- **Isot, pitkän aikavälin rahoitukset jäävät puuttumaan. 15 M€ ohjelmat**
- Henkilöstön vaihtuvuus niin voimavarana kuin haasteenakin
- Opiskelijayhteistyö toimii hyvin, mutta systemaattisuus puuttuu
- Yritykset puuttuvat - mikä rooli?

Yhteenveto tarvittavista toimenpiteistä

- Pitkän tähtäimen visio
- Digitalisoinnin vaikutuksen arviointi hallintomallin kehittämistarpeisiin
- Systemaattista, mutta joustavaa toimintaa
- Isojen kokonaisuuksien ja rahoitusten suunniteltu haku
- Voisiko ratikka toimia kaupunkikehityksen kokoavana teemana, kehityskäytävänä? Tähän on helppo yhdistää Areena/Kansi ja Hiedanranta
- Strateginen kumppanuussopimus kaupungin ja yliopiston välille?

Aloituskustelua

Kai - Esiteltiin Smart City Lab (SCL), joka on Tampereen yliopistoyhteisön tutkimuksen ja koulutuksen koordinaatiomalli Smart Tampere ekosysteemille: kaupunki, yliopisto, yritykset, opiskelijat ja kuntalaiset. SCL on sateenvarjomalli, jolla vastataan Smart Tampereen teemoihin. Yliopisto voi keskittyä vain tutkimuksen ja koulutuksen alueisiin. Teknologia on vain työkalu, jolla mahdollistetaan kuntalaisille parempi, turvallisempi ja helpompi arki. Alkuvaiheessa hahmotelmassa on yksinkertainen koordinaatiomalli, jossa Smart Tampereen teemoihin saadaan vastaava koordinaattori yliopistolta – nimi ja yhteistiedot perusteella. Asiskkudet ja osallistaminen teeman alla pide

Mia – Koordinoinnin tarve on selvä. Tosi paljon tehdään, mutta ei ole selvää kuka ja missä. Esimerkiksi asian omistajan tulisi aina tietää missä mennään, mutta näin ei aina ole. Kaupungilla on tietyt prosessit, joita pitää seurata. Paljon tehdä pistemäisesti kehittämistä. Kaupunkipuolella on resurssipulaa, on tarjolla tutkijoita, ja pitäisi nähdä miten tarpeet saa kohdattua.

Poimintoja aloituskustelusta

- “Helsingistä esimerkkejä: Tilanteessa, jossa tutkijat sai suoraan rahoitusta, yhteistyö oli helppoa ja joustavaa. Katumetroa tehtäessä tuli erilainen rahoitusmalli: kaikki hankkeet mitä tehtiin, haettiin rahoitusinstrumentista. Tarkoituksena oli saada aikaan enemmän tutkimusta ja vähemmän hallintoa, mutta vastakohta tapahtui. Tuli todella raskas ja jäykkä kokonaisuus. “
- “Tampereella hyvää on se, että toimitaan ketterästi ja bottom-up -verkosto on olemassa. Ongelmana se, että yhteinen ymmärrys puuttuu. Tätä kun kehitetään, pitäisi pystyä säilyttämään herkkyyttä”
- “Yhtenä ongelmana on se, että yliopistossa on nopea syklit, vain vähän ihmisiä ja he ovat on sidottu kaikkiin. On booli ihmisiä, jotka osaatehdä kaikenlaista mutta liikkuvuus on nopeaa. Puoli vuotta sitten puhelimeen vastaava ihminen ei vastaa enää”

Ryhmätyö: Miten yhteistyö toimii nyt?

Ryhmä 1

Verkostotuntemus - henkilökohtaiset verkostot

- ”Mun osalta on toiminut hienosti, koska oon tuntenut ihmisiä”
- ”Vuodan verran ollut tässä – lähinnä digiohjelmaan, ja yhteistyö tapahtuu yksittäisten projektien ja tutkimushankkeiden kautta”
- ”Joku tunsin jonkun, joku vinkkas meille”

Pistemäisyys. Rajapintoja paljon, mutta koordinointi puuttuu

- ”Oon törmännyt hankehakuihin, jossa on tullut yhteydenottoopyyntiä VTT:ltä ja sitten yliopistolta aika samasta aiheesta vähän myöhemmin”
- ”Jos olisi pokkaa hakea isoa, verkostot vois kasvaa – vaikea sitoutua kun ei tiedä missä on töissä – suunnitella jotain mikä menisi läpi – kaikkea tukisi että saadaan kansainvälistä näkyvyyttä – ja osaajia ja tutkijoita”

- "kahdenvälistä hankekohtaista yhteistyötä – voimakkaasti sidottu hankkeisiin"
- "tiedekunnat yliopistolla niin isoja ettei tieto liiku"

Sattumanvaraisuus

- "Pitäisi olla hankkeiden tinder"
- "On tullut systemaattisia pyyntöjäkin Smart Tampereelle"
- "Smart Tampereella on yhteistyö yliopistovetoista, eli yliopistolta tulee yhteydenottoja"
- "Tavoitteet lyhytnäköisiä"

Epävarmat roolit

- "Kuka sitä meidän kaupungilla tekee? Esimerkiksi yhteistyö firmojen kanssa? Kaupungin, Smart Tampereen, Business Tampereen vai kenenkään tehtävä?"
- "Useita rajapintoja, mutta vastuu puuttuu?"
- "PK-yrityksiä on valtavasti, huomioiko kukaan? Yhteistyö joko Start-uppejen tai isojen firmojen kanssa"

Ryhmä 2

Kaupungilla pitäisi olla strategia – kokonaisnäkemys puuttuu. Kaupungin ohjaus epäselvää

- "Yhteistyö toimii, jos kaupungilla on intressi"
- olisi hyvä, jos olisi pitkän tähtäimen yhteistyökuvioita, että tutustuttaisiin muihin tekijöihin"
- "Kaupungin kehittämistoiminnan ohjeet ja syklit ei tue ketterää yhteistyötä"
- "Hankevetoisuus – jatkuvuus ja suunnitelmallisuus useammin haastaavaa"
- "Resurssien varmistaminen tärkeää - niin henkilö- kuin euromääräinen"
- "kokonaisnäkemys puuttuu kaupungilta"

Sattumanvaraisuus yhteistyössä

- kuka sattuu tuntemaan kenet, tai huomamaan hankkeen
- enempi koordinointi puuttuu
- Kehittämismaailmassa henkilöstön vaihtuvuus voi olla plussa tai miinus

Ryhmä 3

Missä muodossa yhteistyö on nykyään?

- Yhteishankkeita neljällä tasolla:
  - Kaupunki tilaa selvityksen yliopistolta
  - Hankkeita, joihin kaupunki laittaa siemenrahaa
  - Rahoitusta tulee myös Suomen akatemiaalta ja Business Finlandilta
  - Horizon2020 -rahoitus eri luokkaan, kestokin kahdesta kuuteen vuoteen. Yhteistyö mahdollistaisi suurempien rahoituksen hakemisen
- Opiskelijayhteistyö
  - Projektikursseja, joihin opiskelijat osallistuvat

- Työharjoitteluita ja opinnäytetöitä, vuosittain n. 300
- Esimerkkinä käytännönläheinen ratikkakurssi
- Kestävän kehityksen kandi suunnitteilla, kolme eri tutkintoa, käytännönläheinen, projekteja kaupungin/Pirkanmaan liiton kanssa
- Opiskelijayhteistyö toimii hyvin, helposti sytytään, 200-300 vuosittain lupahakemuksia, lisäksi 30 potilastutkimusta
- lisäksi löytyy tiederahoitus (väitöskirjoille), kohtalo epäselvä
- Yhteistyö toimii parhaiten niin että ihmiset löytävät yhteiset kiinnostuksen kohteet.

Kaupunkitutkimukseen omarahoitus

- Omarahoitusta, joka lähtee yliopiston ja kaupungin ja kolmansien yhteistyöstä
- Helsingillä ja Turulla on suuria omarahoitettuja hankkeita kaupunkitutkimuksessa

Ryhmätyö 2 kahvilassa: Mitä toimenpiteitä vaaditaan, millaista koordinaation pitäisi olla?

Kaupunkitilan käytettävyys

- Ratikka tuo muutokset
- Yhteistyö ratikan ympärille?
- Business Tampere kehittää älypysäkkiä Hervannassa
  - Eri vaatimukset eri pysäkeille, esim. Tays, liitöntäparkki
- Business Finland rahoittaa älyratikkakokeiluja
- Fiware-platform (Seppo Haataja)
- Miten tutkitaan ratikan vaikutusta muutoksiin?
- Ratikkalinjan varrella muutokset kaava-asioihin jne. tontinvuokraus
- Ratikka runkohankkeeksi?
  - On jo paljon toimintaa... rakentaminen, infra, asiakkuudet, kaavoitus, osallistaminen, hiilineutraalisuus, aluekehitys, jne.

Digitaaliset palvelut ensisijaisesti käytössä 2025

- Digiohjelman tavoite
- asiakaspolut
- asiakaspalvelut
- digipalvelut
- asiakaskokemus
- miten digitalisointi vaikuttaa hallintomallin kehittämistarpeisiin?
- palvelujen suunnittelu haastavaa ajassa, jossa kaikki on murroksessa esim. Vuores

Pitkän aikaväliin suunnittelu - pitkän tähtäimen visio

- Rahoitushakuihin parempi valmistautuminen ja aikataulut
- Yhteinen hankehakemus ratikan ympärille?
  - Ratikan vaikutuksista
  - datan hyödyntämisestä

- ilmastomuutoksesta
- 6Aika-hanke?
  - Vai harooko eri suuntiin?
  - Tampereella pitäisi olla omat intressit mitä ajaa takaa
- Tuovatko isot rahoitukset joustavuutta kehittämiseen?
  - kokemuksen perusteella isot hankkeet myös jäykkiä
- Pienet kokeilut eivät tuota tarpeeksi nopeasti/suuria vastauksia haasteisiin
- Varautuminen hakuihin vuoden /parin päästä
- Tutkimushanke rahoituksen ympärille?
- Rahoitus työvälineenä organisaatioiden prioriteettien saavuttamiselle
  - prioriteettien pitää olla määriteltyinä
- Systemaattisuus esim. tutkimuksen teossa
  - Kaupungin tarpeet/aiheet helposti saataville esim. opinnäytetöitä varten

Yhteistyö

- Isoihin hankehakuihin osallistumisen mahdollistaminen
- Strategiaporukka ei tiedä mitä asiakasrajapinnassa tapahtuu

Yhteistyön moottoritie – mahdollistaa saumattoman yhteistyön kaupungin kanssa

15 miljoonaa – haetaan aidosti isoja kokonaisuuksia